

Do druku nr 2107

PREZES
NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
prof. dr hab. Jacek Chlebny

Warszawa, dnia 13 stycznia 2026 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. *Sp5-III.020.410.5.2025*
Data wpływu *14.01.2026r.*

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z przedstawieniem Sejmowi RP w dniu 29 grudnia 2025 r. przez Prezesa Rady Ministrów projektu ustawy o przywróceniu prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018–2025 (druk sejmowy nr 2107), uprzejmie przedstawiam uwagi do tego projektu.

I. Uwagi ogólne

Celem projektowanej ustawy (dalej również: projekt) jest przywrócenie prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie statusu sędziów i asesorów sądowych powołanych w latach 2018–2025 na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej także: obecna KRS) oraz skutków prawnych orzeczeń wydanych z udziałem tej grupy sędziów i asesorów. Zgodnie z założeniami projektodawców proponowane przepisy mają zapewnić obywatelom prawo do sądu odpowiadającego standardom określonym w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS), Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) oraz w wspólnej opinii Komisji Weneckiej i Dyrekcji

Generalnej Praw Człowieka i Praworządności z 14 października 2024 r. (CDL-AD (2024)029; dalej: opinia Komisji Weneckiej).

Projektowane rozwiązania budzą wątpliwości, które dotyczą w szczególności: (1) wprowadzenia ustawowego pozbawienia mocy prawnej niektórych uchwał obecnej KRS (art. 2 ust. 1 projektu), (2) zwolnienia z mocy ustawy stanowisk sędziowskich objętych na skutek tych uchwał (art. 29 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 projektu), (3) uregulowania na nowo statusu sędziów powołanych przez obecną KRS z podziałem na tzw. grupy zieloną, żółtą i czerwoną (rozdz. 2–3 projektu), (4) przyjęcia iluzorycznego środka odwoławczego dla osób, których dotyczą skutki wynikające z projektowanej ustawy (art. 15 projektu) oraz (5) ustanowienia procedury wzruszania orzeczeń wydanych z udziałem sędziów powołanych na wniosek obecnej KRS (rozdz. 4 projektu).

II. Uwagi szczegółowe

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 projektowanej ustawy, podjęte w latach 2018–2025 uchwały KRS o przedstawieniu wniosku w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu apelacyjnego, sędziego sądu okręgowego, sędziego sądu rejonowego, sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego, są pozbawione mocy prawnej. Oparcie kluczowej dla całości projektu regulacji na instytucji ustawowego pozbawienia mocy prawnej wybranych uchwał obecnej KRS wzbudza uzasadnione obawy. Rozwiązanie to narusza przyjęty w Rzeczypospolitej Polskiej system trójpodziału i równowagi władz (art. 10 Konstytucji RP) poprzez przekazanie władzy ustawodawczej kompetencji zastrzeżonych dotychczas dla władzy sądowniczej. W uzasadnieniu do projektu wskazano, że powodem takiej regulacji jest założenie, iż obecna KRS utraciła tożsamość konstytucyjną z uwagi na naruszenie konstytucyjnej zasady wyboru jej sędziowskiej części określonej w art. 187 Konstytucji RP.

Z projektu ustawy nie wynika zakwestionowanie istnienia samego organu, jakim jest obecna KRS, ze względu na jego wadliwe (niekonstytucyjne) ukształtowanie. Projektowane przepisy podważają jedynie skuteczność niektórych podjętych uchwał o przedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Jednocześnie pozostałe uchwały tego organu nie zostały pozbawione mocy prawnej

(por. art. 28 projektu). Co więcej, pozbawienie mocy prawnej wybranych uchwał obecnej KRS ma dotyczyć nie tylko uchwał, które dopiero oczekują na rozpatrzenie, lecz także uchwał już wykonanych, na podstawie których Prezydent RP dokonał powołań sędziowskich. Oznacza to, że decyzją ustawodawcy automatycznie zostaną cofnięte skutki prawne niektórych uchwał (uznanych za niebyłe *ex lege*), stanowiących podstawę dla postanowień Prezydenta RP o powołaniu sędziego, które weszły już do obrotu prawnego. W konsekwencji spowoduje to także cofnięcie skutków prawnych samych postanowień Prezydenta RP o powołaniu do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, na podstawie których wskazane osoby objęły urząd sędziego na czas nieokreślony i podjęły funkcję orzeczniczą. Sejmowi, jako organowi władzy ustawodawczej (art. 10 Konstytucji RP), nie przysługują kompetencje do pozbawiania mocy prawnej albo stanowienia o nieważności aktów innego organu władzy państwowej – w tym przypadku Krajowej Rady Sądownictwa, a pośrednio również Prezydenta RP (art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP). Na ważność i skuteczność powołania sędziego przez Prezydenta RP, nawet w razie uchylenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa i umorzenia postępowania przed tym organem, zwrócił uwagę Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z 6 maja 2021 r. (sygn. akt II GOK 2/18 i II GOK 6/18, pkt 9 uzasadnienia). W myśl zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji RP) i zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP), kompetencji żadnego organu nie można domniemywać (m.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 21 lutego 2001 r., sygn. akt P 12/00; 4 grudnia 2001 r., sygn. akt SK 18/00; 14 czerwca 2006 r., sygn. akt K 53/05).

2. Zgodnie z art. 29 ust. 1 projektu pozbawienie mocy prawnej niektórych uchwał obecnej KRS skutkować ma zwolnieniem, z dniem wejścia w życie ustawy, stanowisk sędziowskich objętych na skutek tych uchwał. Postępowania konkursowe w sprawie powołania do pełnienia urzędu sędziego na tych stanowiskach mają być przeprowadzone ponownie. Oznacza to ustanie stosunku służbowego na stanowisku sędziego m.in. tych osób, które przyszły do zawodu sędziowskiego z innych zawodów prawniczych (art. 5 ust. 1 projektu), lub też przywrócenie na poprzednie stanowiska sędziowskie osób, które w latach 2018–2025 zajmowały stanowisko sędziego i zostały powołane do pełnienia urzędu sędziowskiego w innym sądzie lub w sądzie wyższego rzędu (art. 3 ust. 1).

Zgodnie z Konstytucją RP sędziowie powoływani są przez Prezydenta RP, na wniosek KRS, na czas nieoznaczony (art. 179 Konstytucji RP) oraz są nieusuwalni (art. 180 ust. 1 Konstytucji RP). Wyjątek od tej reguły wprowadza art. 180 ust. 2 Konstytucji RP, z którego wynika, że „złożenie sędziego z urzędu [...] może nastąpić jedynie na mocy orzeczenia sądu i tylko w przypadkach określonych w ustawie”.

Trybunał Konstytucyjny, w wyroku pełnego składu z 24 czerwca 1998 r. (sygn. akt K 3/98), stwierdził, że „postanowienia art. 180 Konstytucji muszą być rozpatrywane w ich całokształcie i na tle ogólnych zasad funkcjonowania władzy sądowniczej. Zamieszczone w tym przepisie gwarancje niezawisłości sędziowskiej nie mają charakteru autonomicznego, a traktować je należy jako jeden z instrumentów służących zabezpieczeniu niezależności władzy sądowniczej i jej zdolności do niezawisłego wymierzania sprawiedliwości. Podstawowe znaczenie w tym zakresie ma zasada nieusuwalności sędziów, w szczególności wykluczająca powierzenie samodzielnym decyzjom władzy wykonawczej jakichkolwiek rozstrzygnięć dotyczących sytuacji prawnej sędziego”. W innych orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że „[z]łożenie sędziego z urzędu może [...] nastąpić jedynie na mocy orzeczenia sądu” (wyrok pełnego składu z 27 stycznia 1999 r., sygn. akt K 1/98; podobnie wyrok z 15 grudnia 1999 r., sygn. akt P 6/99). Stanowisko to Trybunał Konstytucyjny potwierdził w wyroku z 12 grudnia 2001 r. (sygn. akt SK 26/01), wskazując, że gwarancje sędziowskiej niezawisłości, w tym nieusuwalność i nieprzenaszalność, „nie mogą być traktowane w kategoriach personalnych przywilejów. Ich celem jest bowiem stworzenie instytucjonalnych mechanizmów zabezpieczających prawidłowe sprawowanie wymiaru sprawiedliwości, to zaś należy do podstawowych wartości związanych z realizacją interesu publicznego i dobra wspólnego”.

Na konieczność uwzględnienia w projektowanej regulacji wskazanych gwarancji zwróciła uwagę Komisja Wenecka. Z opinii Komisji wynika, że projektowane regulacje muszą spełniać następujące warunki: (1) ocena skutków wadliwej procedury w odniesieniu do sędziego powinna być przeprowadzana przez organ sądowy, w przeciwnym razie należy zagwarantować stosowną formę kontroli sądowej; (2) wspomniana ocena musi być przeprowadzona w oparciu o wcześniej określone kryteria i na podstawie odpowiednio ukształtowanej procedury, zapewniającej wszystkie gwarancje proceduralne (prawo do rzetelnego procesu); (3) ocena i wynikające z niej konsekwencje muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności,

z której wynika konieczność uwzględnienia indywidualnej oceny osób pełniących dotychczas stanowiska sędziowskie (pkt 30, 36 i 40 opinii Komisji Weneckiej).

Osoby obejmujące stanowiska sędziowskie w latach 2018–2025 zgłaszały się na konkursy ogłoszone w sposób ustawowo ukształtowany. Działały zatem w zaufaniu do organów władzy publicznej, w tym władzy ustawodawczej. Odejście od powołanych wyżej zasad oznaczałoby naruszenie nabytych przez te osoby praw.

W projektowanej ustawie pominięto kwestię ważności i skuteczności aktu powołania sędziego przez Prezydenta RP. Nie dostrzeżono charakteru prawnego tego powołania jako aktu o doniosłym znaczeniu prawnym. Przyjęto *implicite*, że o jego bezskuteczności przesądza wyłącznie wadliwy status obecnej KRS. Proponuje się tym samym niejako samoczynny charakter unieważnienia nominacji sędziowskich z mocą obowiązującą *ex tunc* (konsekwencja regulacji art. 2 ust. 1 i 29 ust. 1 projektu).

Procedura złożenia sędziego z urzędu wyznaczona jest przepisami art. 180 Konstytucji RP. Zgodnie z obowiązującą w Rzeczypospolitej Polskiej hierarchią źródeł prawa powszechnie obowiązującego (art. 8, art. 87 i nast. Konstytucji RP) przepisy rangi ustawowej nie mogą pozostawać w sprzeczności z przepisami Konstytucji RP. Z punktu widzenia proponowanych zmian szczególne znaczenie mają postanowienia art. 180 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 180 ust. 5 Konstytucji RP. Zgodnie z tym ostatnim, sędziego można przenieść do innego sądu lub w stan spoczynku jedynie w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych. Oznacza to, że sędzia nie może być pozbawiony urzędu ani przeniesiony na inne miejsce służbowe z mocy ustawy, chyba że na podstawie orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 180 ust. 2 Konstytucji RP, lub zachodzą przesłanki określone w art. 180 ust. 3–5 Konstytucji RP. Żadna z przesłanek wynikających z art. 180 Konstytucji RP nie została uwzględniona w projektowanych regulacjach. Rodzi to tym samym uzasadnione obawy co do ich zgodności z Konstytucją RP.

Proponowane rozwiązanie pozostaje również w sprzeczności z wyrokiem ETPC z 23 listopada 2023 r. w sprawie *Wałęsa przeciwko Polsce* (skarga nr 50849/21), w którym nie zakwestionowano statusu sędziego osoby powołanej z udziałem KRS działającej od 2018 r.

3. Zgodnie z założeniami projektu sędziowie powołani do orzekania po 6 marca 2018 r. zostaną podzieleni na trzy grupy: (1) tzw. grupę zieloną sędziów, którzy wcześniej byli głównie asesorami sądowymi, asystentami sędziów i referendarzami;

(2) tzw. grupę żółtą sędziów, którzy awansowali po ocenie przez obecną KRS oraz
(3) tzw. grupę czerwoną sędziów, którzy przyszli do zawodu sędziowskiego z innych zawodów w następstwie konkursów przeprowadzonych przez obecną KRS. W wyniku regulacji zawartej w art. 2 ust. 1 projektu (pozbawienie mocy prawnej uchwał obecnej KRS w sprawach indywidualnych) sędziowie zaklasyfikowani do tzw. grupy żółtej zostaną cofnięci *ex lege* na poprzednie stanowiska, przy czym na podstawie delegacji ustawowej będą mogli orzekać przez dwa lata na dotychczasowym stanowisku. Sędziowie zaklasyfikowani do tzw. grupy czerwonej powrócą do swoich poprzednich zawodów (pod warunkiem ich ponownego przyjęcia przez korporacje zawodowe), lub też będą mogli zostać referendarzami. Od zasady ogólnej wyrażonej w art. 2 ust. 1 projektu wyłączono uchwały będące podstawą powołania sędziów określonych w art. 2 ust. 2 projektu.

Proponowane rozwiązania wskazują na brak wewnętrznej spójności projektu. W uzasadnieniu powołano się, z jednej strony, na utratę tożsamości konstytucyjnej przez obecną KRS – tłumacząc tym wprowadzenie konstrukcji pozbawienia mocy prawnej niektórych uchwał w sprawach indywidualnych, z drugiej zaś uznano skuteczność pozostałych jej uchwał, jako wydanych przez organ konstytucyjny.

Projektowana ustawa nie realizuje również wytycznych opinii Komisji Weneckiej. W świetle tej opinii ocena statusu sędziego powinna odpowiadać zasadzie proporcjonalności, musi mieć charakter zindywidualizowany i odnosić się do konkretnych okoliczności nominacji danej osoby.

Podobne wnioski wynikają także z wyroku ETPC w sprawie *Wałęsa przeciwko Polsce*, wyroków TS z: 15 lipca 2021 r. (C-791/19), 6 października 2021 r. (C-487/19) i 21 grudnia 2023 r. (C-718/21) oraz opinii Rzecznika Generalnego Deana Spielmana przedstawionej 29 kwietnia 2025 r. w sprawie C-521/21. Jak wskazuje Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, „okoliczność, iż organ taki jak KRS, uczestniczący w procesie powoływania sędziów, składa się w przeważającej mierze z członków wybranych przez władzę ustawodawczą, nie może sama w sobie prowadzić do powzięcia wątpliwości co do niezawisłości sędziów wyłonionych w tym procesie” (wyrok TS z 15 lipca 2021 r., C-791/19, pkt 103). Zdaniem Rzecznika Generalnego, dla oceny, czy sąd, w którym zasiada osoba powołana na stanowisko sędziego, spełnia wymóg „sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy”, należy wziąć pod uwagę nie tylko to, czy kandydatura tej osoby została przedstawiona przez KRS w składzie ukształtowanym w wyniku reformy tego organu, lecz również wszelkie inne

istotne okoliczności związane z powołaniem tej osoby, które mogą mieć wpływ na niezawisłość i bezstronność danego sądu (pkt 98 opinii w sprawie C-521/21).

Odnosząc powyższe uwagi do sytuacji sędziów sądów administracyjnych, należy wskazać, że projektowane regulacje nie tylko stoją w sprzeczności z wytycznymi zawartymi w orzecznictwie trybunałów europejskich i opinii Komisji Weneckiej, lecz również nie uwzględniają odrębności sądownictwa administracyjnego od sądownictwa powszechnego. Wymogu indywidualnej oceny okoliczności powołania na stanowisko sędziego nie spełnia m.in. zróżnicowanie poszczególnych grup sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, wcześniej asesorów sądowych, ze względu na datę zgłoszenia przez nich kandydatury na stanowisko asesorskie. Fakt uczestniczenia w procedurze konkursowej na stanowisko asesora sądowego przed obecną KRS nie powinien dyskwalifikować tych osób i stawiać ich w niekorzystnej sytuacji w porównaniu do asesorów obejmujących stanowiska w sądownictwie powszechnym. Indywidualizacja okoliczności nominacji tej grupy asesorów sądów administracyjnych powinna uwzględniać odmienną drogę do objęcia stanowiska asesora sądowego, a następnie sędziego. Osoby ubiegające się o powołanie na stanowisko sędziego sądu administracyjnego w latach 2018–2025 niejednokrotnie zajmowały wcześniej stanowiska asesorskie lub były zatrudnione w sądach administracyjnych jako asystenci sędziów lub referendarze. W wielu przypadkach uczestniczyły one w postępowaniach konkursowych jeszcze przed 2018 r., a ich kandydatury były opiniowane przez zgromadzenia ogólne sędziów – odpowiednio – Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych.

W projektowanej ustawie nie dostrzeżono także istotnych odmienności w funkcjonowaniu sądownictwa administracyjnego w stosunku do sądownictwa powszechnego, których wyrazem są m.in. odrębne regulacje w zakresie wymagań stawianych kandydatom na stanowiska sędziowskie i asesorskie. W kwestii tej wypowiedziało się Kolegium NSA w uchwale z dnia 13 sierpnia 2024 r. Zgodnie z przedstawionym w niej stanowiskiem „ocenając status asesorów sądowych, a także sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, którzy zostali powołani na stanowisko sędziowskie po okresie asesury, trzeba zwrócić uwagę, iż podlegają oni ocenie wizytacyjnej oraz ocenie kwalifikacji przez organy sądu (kolegium sądu). Instytucja asesury jest okresem próby pozwalającym na dokonanie oceny pracy orzeczniczej asesora sądowego i taka ocena jest dokonywana. Powołania na stanowiska asesorów sądowych i sędziów po okresie asesury w zdecydowanej

większości otrzymali byli asystenci i referendarze zatrudnieni w sądownictwie administracyjnym. Wskazując na powyższe okoliczności Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego uznaje, że wobec asesorów sądowych sądów administracyjnych i sędziów, którzy powołania otrzymali po okresie asesury w sądach administracyjnych, nie ma podstaw do przeprowadzenia ogólnej procedury weryfikacyjnej” (uchwała Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 sierpnia 2024 r., dostępna na stronie internetowej www.nsa.gov.pl).

4. Projektowana ustawa nie przewiduje uprawnienia zainteresowanych osób do odwołania się od skutków prawnych pozbawienia mocy prawnej niektórych uchwał obecnej KRS o przedstawieniu wniosku w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Z mocy ustawy zajmowane przez sędziów stanowiska zostaną zwolnione (art. 29 ust. 1 projektu), a pozbawione mocy prawnej uchwały nie będą stanowiły podstawy do powołania na stanowisko sędziego (art. 25 ust. 1 projektu). Zgodnie natomiast z art. 14 ust. 1 projektu, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” wykaz osób, których dotyczą występujące z mocy ustawy skutki. W projekcie przewidziano procedurę odwoławczą do Sądu Najwyższego (art. 15 projektu), jednak wyłącznie od wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 projektu, i to w zakresie prawidłowości określenia skutków ustawy w stosunku do zainteresowanej osoby. W przypadku stwierdzenia, że odwołujący się został błędnie zaliczony do grupy osób objętych skutkami ustawy, Sąd Najwyższy uchyli wpis kończąc jednocześnie postępowanie. W przypadkach, w których zasadnie zastosowano ustawę, jednak błędnie określono wynikające z niej skutki, Sąd Najwyższy uchyli wpis w celu prawidłowego określenia wspomnianych skutków (art. 15 ust. 11 projektu).

Projektowany środek prawny nie może zostać uznany za skuteczny środek odwoławczy. Jego wniesienie nie powoduje bowiem rozpatrzenia zarzutów merytorycznych, a jedynie rozpatrzenie uchybień formalnych. Projektowana instytucja, pomimo swojej nazwy, ma charakter pozorny. Nie służy sprawdzeniu zasadności usunięcia danego sędziego ze stanowiska. Pozwala jedynie na weryfikację, czy wpisanie danej osoby do wspomnianego wykazu odpowiada klasyfikacjom zawartym w projekcie (podział sędziów na grupy). Sąd Najwyższy nie będzie zatem badał okoliczności związanych z powołaniem danego sędziego na stanowisko ani jego postępowania po tym powołaniu, nie będzie również odnosił się do ewentualnego

naruszenia przez niego standardów niezawisłości lub bezstronności podczas orzekania. Jednocześnie nie określono charakteru prawnego wykazu osób, o którym mowa w art. 14 ust. 1 projektu, jak również celu i skutków jego obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”. Nie jest zatem jasne, jakie konsekwencje prawne mogą wynikać m.in. z uchylenia wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 11 projektu.

Komisja Wenecka, odpowiadając na pytanie Ministra Sprawiedliwości dotyczące prawa osób objętych skutkami pozbawienia mocy prawnej uchwał obecnej KRS do ubiegania się o środki odwoławcze na drodze sądowej, podkreśliła, że brak kontroli sądowej w tym zakresie będzie stanowił naruszenie art. 6 EKPC (zob. pkt 37 opinii Komisji Weneckiej). Zaznaczyła ona ponadto, że „nie można ogłosić w drodze ustawy, [iż] wszystkie nominacje dokonane przez KRS w danym przedziale czasowym są nieważne, ponieważ stanowiłoby to nieuzasadnioną ingerencję w kompetencje sądownictwa” (pkt 22 opinii Komisji Weneckiej).

5. W projekcie przewidziano procedurę wzruszania orzeczeń wydanych przez osoby powołane do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na skutek uchwał podjętych przez obecną KRS. Pod wskazanymi w projekcie warunkami obejmuje ona możliwość złożenia, w ciągu miesiąca od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” listy sędziów objętych skutkami ustawy (art. 14 projektu), wniosku o uchylenie takiego orzeczenia w sprawach cywilnych (art. 33 projektu), karnych (art. 34 projektu) i sądownoadministracyjnych (art. 35 projektu). Złożenie takiego wniosku przez uczestnika postępowania skutkować będzie uchyleniem orzeczenia. Proponowana procedura wydaje się naruszać gwarantowaną w art. 2 Konstytucji RP zasadę pewności prawa.

III. Podsumowanie

Projektowana ustawa budzi wątpliwości w świetle konstytucyjnej zasady trójpodziału i równowagi władz (art. 10 Konstytucji RP). Przewidziane w projekcie skutki w postaci faktycznego unieważnienia nominacji sędziowskich stanowią nieuzasadnioną konstytucyjnie ingerencję w kompetencję Prezydenta RP do powoływania sędziów (art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP). Ponadto, w projekcie zrezygnowano z sądowej procedury zindywidualizowanej oceny statusu sędziów na

rzecz unieważnienia nominacji części sędziów, mimo wytycznych wynikających z orzecznictwa trybunałów europejskich i opinii Komisji Weneckiej.

W uzasadnieniu projektu ustawy oraz Ocenie Skutków Regulacji nie zostały określone przewidywane konsekwencje zastosowania proponowanych przepisów prawnych. W odniesieniu do orzeczeń wydanych z udziałem sędziów powołanych po 2018 r. pominięto skutki odejścia od zasady *res iudicata*, a tym samym zasady pewności prawa. Projektowane rozwiązania nie tylko mogą pozbawić jednostki ochrony praw nabytych, lecz także negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości.

Sądy są władzą odrębną i niezależną od innych władz (art. 173 Konstytucji RP). Nie można zatem nie dostrzec, że proponowane w art. 2 ust. 1 projektu rozwiązanie stanowi precedens, który w przyszłości może zostać wykorzystany przez każdą większość sejmową wobec sędziów.

Z poważaniem

Jacek Chlebny

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego

/podpisano elektronicznie/